

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради університету
30 серпня 2021 року, протокол № 1

Ректор, голова вченої ради університету,
доктор юридичних наук, професор

_____ Олег ОМЕЛЬЧУК

30 серпня 2021 року
м.п.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«СОЦІАЛЬНІ ДОПОМОГИ»
для підготовки на першому освітньому рівні
здобувачів вищої освіти ступеня бакалавр
за спеціальністю 232 Соціальне забезпечення
галузі знань 23 Соціальна робота**

м. Хмельницький
2021

РОЗРОБНИК:

Професорка кафедри трудового, земельного та господарського права, кандидатка юридичних наук, доцентка
25 серпня 2021 року

_____ Ірина МИХАЙЛОВА

СХВАЛЕНО

Рішення кафедри трудового, земельного та господарського права
28 серпня 2021 року, протокол № 1 .

Завідувач кафедри,
доктор юридичних наук, професор
28 серпня 2021 року

_____ Іван КОСТЯШКІН

Декан юридичного факультету,
кандидат юридичних наук, доцент
27 серпня 2021 року

_____ Сергій КРУШИНСЬКИЙ

ПОГОДЖЕНО

Рішення методичної ради університету
28 серпня 2021 року, протокол № 1

Перша проректорка, голова методичної ради університету, кандидатка наук з державного управління, доцентка
28 серпня 2021 року

_____ Ірина КОВТУН

Обліковий обсяг 0,54 ум.др.арк.

ЗМІСТ

Стор.

1.	Опис навчальної дисципліни	–	3
2.	Заплановані результати навчання	–	4
3.	Програма навчальної дисципліни	–	6
4.	Структура вивчення навчальної дисципліни	–	7
	4.1.	Тематичний план навчальної дисципліни	– 7
	4.2.	Аудиторні заняття	– 8
	4.3.	Самостійна робота здобувачів вищої освіти	– 9
5.	Методи навчання та контролю	–	9
6.	Схема нарахування балів	–	9
7.	Рекомендовані джерела	–	9
	7.1.	Основні джерела	– 10
	7.2.	Допоміжні джерела	– 12
8.	Інформаційні ресурси в Інтернеті	–	13

1. Опис навчальної дисципліни

1.	Шифр і назва галузі знань	–	23 Соціальна робота
2.	Код і назва спеціальності	–	232 Соціальне забезпечення
3.	Назва спеціалізації	–	-
4.	Назва дисципліни	–	Соціальні допомоги
5.	Тип дисципліни	–	обов'язкова
6.	Код дисципліни	–	ОДПП 1.2.12.
7.	Освітній рівень, на якому вивчається дисципліна	–	перший
8.	Ступінь вищої освіти, що здобувається	–	бакалавр
9.	Курс / рік навчання	–	третій
10.	Семестр	–	п'ятий
11.	Обсяг вивчення дисципліни:		
	1) загальний обсяг (кредитів ЄКТС / годин)	–	3,5 кредитів ЄКТС/105 год
	2) денна форма навчання:		
	аудиторні заняття (годин)	–	50
	% від загального обсягу	–	47,6
	лекційні заняття (годин)	–	26
	% від обсягу аудиторних годин	–	52
	семінарські заняття (годин)	–	24
	% від обсягу аудиторних годин	–	48
	самостійна робота (годин)	–	53
	% від загального обсягу	–	50,5
	тижневих годин:		
	аудиторних занять	–	2,9
	самостійної роботи	–	3,1
12.	Форма семестрового контролю	–	екзамен
13.	Місце дисципліни в логічній схемі:		
	1) попередні дисципліни	–	ОДПП 1.2.5.Право соціального забезпечення; ОДПП 1.2.6.Трудове право.
	2) супутні дисципліни	–	ОДПП 1.2.9. Фінанси соціальної сфери
	3) наступні дисципліни	–	ОДПП 1.2.15. Пенсійне забезпечення
14.	Мова вивчення дисципліни	–	українська

2. Заплановані результати навчання

Навчальна дисципліна «Соціальні допомоги» забезпечує програмні компетентності та програмні результати навчання, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни, передбачених освітньо-професійною програмою «Бакалавр соціального забезпечення»:

ЗК 03. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 05. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 08. Здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 09. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 10. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 13. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК 16. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо при прийнятті рішень та вирішенні проблемних ситуацій у сфері соціального забезпечення.

СК 02. Здатність розуміти нормативно-правову базу стосовно сфери соціального забезпечення.

СК 03. Здатність консультувати з питань соціального забезпечення різних осіб та груп населення, котрі опинилися у складних життєвих обставинах.

СК 04. Здатність використовувати механізми призначення виплат та надання соціальних послуг та застосування засобів контролю в системі соціального забезпечення населення.

СК 06. Здатність планувати та звітувати в системі соціального забезпечення, у тому числі шляхом застосовувати сучасні інформаційні системи та програмне забезпечення для отримання й обробки даних у сфері соціального забезпечення.

СК 07. Здатність застосовувати методики індивідуального обрахунку адресної соціальної допомоги, методики індивідуального обрахунку призначеної субсидії, соціальної допомоги соціально незахищеним та малозахищеним категоріям, допомоги по безробіттю, допомоги з тимчасової втрати працездатності та складати й аналізувати фінансову звітність.

СК 10. Здатність здійснювати аналіз механізмів надання окремих видів соціального забезпечення, планувати та реалізовувати заходи з надання адресної соціальної допомоги.

СК 12. Здатність до організації та управління процесами в соціальному забезпеченні.

СК 13. Здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів у професійній діяльності.

СК 16. Здатність визначати соціальні ризики та підбирати механізми для їх подолання чи мінімізації, надавати консультації та висновки щодо можливостей призначення та отримання окремих видів соціального забезпечення.

ПР 03. Застосовувати методи збору інформації: аналіз документів, опитування та спостереження.

ПР 04. Вміння застосовувати статистичну, методичну та нормативну базу системи соціального захисту населення.

ПР 05. Використовувати механізми призначення адресної соціальної допомоги, пенсій, соціальних послуг.

ПР 10. Визначати умови соціально-економічної підтримки різних категорій населення, досліджувати ситуації, факти, та проблеми соціального забезпечення з метою пояснення, прогнозування та реагування на існуючі проблеми у сфері соціального забезпечення.

ПР 11. Визначати соціальні проблеми та потреби і причини їх виникнення, тенденції розвитку, наслідки, соціальний стан певних категорій населення.

ПР 13. Аналізувати та оцінювати рівень матеріально-економічного захисту різних категорій населення.

ПР 16. Застосовувати нормативно-правову базу в захисті соціальних груп населення, демонструвати практичні навички застосування норм права щодо відносин, котрі виникають при наданні окремих видів соціального забезпечення

ПР 18. Використовувати відповідні наукові дослідження та застосовувати дослідницькі професійні навички у ході надання соціальної допомоги.

ПР 22. Здатність самостійно планувати та здійснювати увесь комплекс дій, необхідних для фахового надання допомоги особам, котрі її потребують, в умовах визначеного законодавством часу.

ПР 23. Готувати документи у рамках визначених законодавством повноважень.

ПР 24. Надавати консультації щодо можливих способів здійснення та захисту прав та інтересів особи у сфері соціального забезпечення, вести формальну і неформальну бесіду з проблем соціального забезпечення.

<i>Після завершення вивчення дисципліни здобувач повинен продемонструвати такі результати навчання:</i>
<i>1. Знання</i> <i>(здатність запам'ятовувати або відтворювати факти (терміни, конкретні факти, методи і процедури, основні поняття, правила і принципи, цілісні теорії тощо)</i>
1.1) відтворювати загальні принципи та методи надання практичної допомоги різним верствам населення;
1.2) називати повноваження органів влади та спеціальних служб, що надають соціальні допомоги;
1.3) знати особливості призначення державних соціальних та страхових допомог;
1.4) знати умови та підстави надання соціальних допомог із специфікою їх обчислення;
1.5) знати відмінність видів соціальних допомог.
<i>2. Розуміння</i> <i>(здатність розуміти та інтерпретувати вивчене, уміння пояснити факти, правила, принципи; перетворювати словесний матеріал у, наприклад, математичні вирази; прогнозувати майбутні наслідки на основі отриманих знань)</i>
2.1) пояснювати зміст дефініцій основних термінів, що розкривають суть соціальних допомог та їх видів;
2.2) аналізувати норми чинного законодавства у сфері соціального забезпечення у контексті надання соціальних допомог;
2.3) розуміти проблеми призначення соціальних допомог в Україні;
2.4) обговорювати перспективи розвитку надання соціальних допомог в Україні та закордоном;
2.5) розуміти особливості міжнародно-правового регулювання соціальних допомог
<i>3. Застосування знань</i> <i>(здатність використовувати вивчений матеріал у нових ситуаціях (наприклад, застосувати ідеї та концепції для розв'язання конкретних задач)</i>
3.1) оцінювати особливості надання окремого виду соціальної допомоги;
3.2) виявляти недоліки та прогалини правового регулювання надання страхових та державних допомог;
3.3) застосовувати норми чинного законодавства на практиці при вирішенні конкретних складних життєвих обставин;
3.4) окреслювати коло проблем, з якими зіштовхуються особи у разі настання певного соціального ризику;
3.5) готувати проекти процесуальних документів.
<i>4. Аналіз</i> <i>(здатність розбивати інформацію на компоненти, розуміти їх взаємозв'язки та організаційну структуру, бачити помилки й огріхи в логіці міркувань, різницю між фактами і наслідками, оцінювати значимість даних)</i>
4.1) виділяти умови призначення окремих видів соціальних допомог;
4.2) дискутувати про основні проблеми законопроектної роботи з питань реформування проблем права соціального забезпечення у контексті надання окремих видів соціальних допомог незахищеним верствам населення;
4.3) співвідносити застосування норм національного законодавства до певного виду

соціальної допомоги з ідентичними видами соціальних допомог закордоном;
4.4) аналізувати порядок та умови призначення державних соціальних допомог для незахищених верств населення;
5. Синтез <i>(здатність поєднувати частини разом, щоб одержати ціле з новою системною властивістю)</i>
5.1) класифікувати юридичні факти, які зумовлюють виникнення, зміну чи припинення надання певного виду соціальної допомоги;
5.2) пропонувати формулювання норм для внесення змін в чинне законодавство;
5.3) встановлювати зв'язок між організаційно-правовими формами соціального забезпечення;
5.4) розробляти пропозиції по удосконаленню соціально-забезпечувального законодавства;
5.5) правильно обирати методи та технології надання допомоги населенню відповідно до їх проблем і потреб у контексті певних видів соціальних допомог.
6. Оцінювання <i>(здатність оцінювати важливість матеріалу для конкретної цілі)</i>
6.1) робити висновки щодо повноти вирішення конкретної складної життєвої ситуації;
6.2) використовувати набуті знання для складання процесуальних документів;
6.3) давати необхідні роз'яснення з питань соціального забезпечення;
6.4) виявляти та досліджувати соціальні проблеми у суспільстві, місті, групі чи в окремих клієнтів;
6.5) розмірковувати щодо ефективності державної соціальної політики в сфері надання соціальних допомог населенню.
7. Створення (творчість) <i>(здатність до створення нового культурного продукту, творчості в умовах багатовимірності та альтернативності сучасної культури)</i>
7.1) робити аналіз наукових праць з критичним висвітленням їх змісту;
7.2) складати аналітичні довідки за результатами дослідження окремих аспектів щодо надання соціальних допомог незахищеним верствам населення;
7.3) розробляти план заходів захисту осіб, які мають право на соціальний захист;
7.4) прогнозувати тенденції реформування та удосконалення системи соціального забезпечення на сучасному етапі.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Соціальні допомоги в системі соціального забезпечення

Поняття та загальна характеристика соціальних допомог. Класифікація соціальних допомог. Значення соціальних допомог в системі соціального забезпечення. Поняття та загальна характеристика державних соціальних допомог. Поняття та загальна характеристика страхових допомог.

Тема 2. Страхові допомоги на випадок безробіття

Поняття та ознаки страхових допомог на випадок безробіття. Правовий статус безробітного. Види страхових допомог на випадок безробіття. Умови та порядок призначення страхових допомог на випадок безробіття. Проблеми призначення страхових допомог на випадок безробіття.

Тема 3. Страхові допомоги у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та у разі настання нещасного випадку на виробництві й професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності

Поняття та ознаки страхових допомог у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності. Поняття та ознаки страхових допомог у разі настання нещасного випадку на виробництві й професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності. Види страхових допомог у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності. Види страхових допомог у разі настання

нещасного випадку на виробництві й професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності.

Умови та порядок призначення страхових допомог у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та у разі настання нещасного випадку на виробництві й професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності.

Тема 4. Державні допомоги сім'ям з дітьми

Загальна характеристика державних допомог сім'ям з дітьми. Допомога у зв'язку з вагітністю та пологами. Допомога при народженні дитини. Допомога на дітей, над якими встановлено опіку чи піклування. Допомога на дітей одиницями матерям.

Порядок та умови призначення державних допомог сім'ям з дітьми.

Тема 5. Державні допомоги особам з інвалідністю

Державна соціальна допомога особам з інвалідністю та дітям з інвалідністю. Державна соціальна допомога особам з інвалідністю. Надбавки на догляд за особами з інвалідністю з дитинства та дітьми з інвалідністю.

Порядок та умови призначення державних допомог особам з інвалідністю.

Тема 6. Держана соціальна допомога малозабезпеченим сім'ям

Поняття та ознаки держаної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям. Порядок та умови призначення державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям. Поняття та методика обчислення сукупного доходу сім'ї для допомоги малозабезпеченим сім'ям.

Тема 7. Одноразові державні соціальні допомоги

Одноразова винагорода жінкам, яким присвоєно почесне звання України «Мати-героїня». Одноразова допомога непрацюючим малозабезпеченим особам, особам з інвалідністю та дітям з інвалідністю. Одноразова допомога особам, які постраждали від торгівлі людьми. Одноразова допомога особам, звільненим з місць відбування покарання. Одноразова допомога біженцям. Одноразова допомога внутрішньо переміщеним особам.

4. Структура вивчення навчальної дисципліни

4.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин					
		Денна форма навчання					
		Усього	у тому числі				
Лекції	Сем. (прак.)		Лабор.	Ін. зав.	СРС		
1.	Соціальні допомоги в системі соціального забезпечення	15	4	4	-	-	7
2.	Страхові допомоги на випадок безробіття	15	4	4	-	-	7
3.	Страхові допомоги у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та у разі настання нещасного випадку на виробництві й професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності	17	4	4	-	-	9
4.	Державні допомоги сім'ям з дітьми	15	4	4	-	-	7
5.	Державні допомоги особам з інвалідністю	17	4	4	-	-	9
6.	Держана соціальна допомога малозабезпеченим сім'ям	11	2	2	-	-	7
7.	Одноразові державні соціальні допомоги	15	4	2	-	-	7
	Всього годин:	105	26	24	-	-	53

4.2. Аудиторні заняття

4.2.1. Аудиторні заняття (лекції, семінарські заняття) проводяться згідно з темами та обсягом годин, передбаченими тематичним планом.

4.2.2. Плани лекцій з передбачених тематичним планом тем визначаються в підрозділі 1.2 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.2.3. Плани семінарських занять з передбачених тематичним планом тем, засоби поточного контролю знань та методичні рекомендації для підготовки до занять визначаються в підрозділі 1.3 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3. Самостійна робота здобувачів вищої освіти

4.3.1. Самостійна робота здобувачів вищої освіти включає завдання до кожної теми та індивідуальні завдання.

4.3.2. Завдання для самостійної роботи здобувачів вищої освіти та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в підрозділі 1.4 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3.3. У процесі вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти виконують індивідуальні завдання у вигляді рефератів.

4.3.4. Тематика індивідуальних завдань та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в підрозділі 1.5 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3.5. Індивідуальні завдання виконуються в межах часу, визначеного для самостійної роботи здобувачів вищої освіти, та оцінюються частиною визначених в розділі 6 цієї програми кількості балів, виділених для самостійної роботи.

4.3.6. Самостійна робота здобувачів вищої освіти може передбачати творче завдання спрямоване на пошук шляхів удосконалення законодавства щодо призначення та виплати соціальних допомог. Здобувач вищої освіти готує пояснювальну записку, законопроект про внесення змін до чинного законодавства та порівняльну таблицю. Правила оформлення проектів законів та основні вимоги законодавчої техніки http://static.rada.gov.ua/site/bills/info/zak_rules.pdf

4.3.7. До самостійної роботи може бути зараховано участь у наукових та науково-практичних заходах із виступом, проходження онлайн тренінгів та курсів з тематики навчальної дисципліни.

5. Методи навчання та контролю

Під час лекційних занять застосовуються:

- 1) традиційний усний виклад змісту теми;
- 2) слайдова презентація.

На семінарських та практичних заняттях застосовуються:

- дискусійне обговорення проблемних питань;
- вирішення ситуаційних завдань;
- презентація виконаних есе за завданою тематикою.

Поточний контроль знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни проводиться у формах:

- 1) усне або письмове (у тому числі тестове) бліц-опитування здобувачів вищої освіти щодо засвоєння матеріалу попередньої лекції;
- 2) усне або письмове (у тому числі тестове) опитування на семінарських заняттях;
- 3) виконання поточних контрольних робіт у формі тестування;
- 4) захист підготовленого публічного виступу.

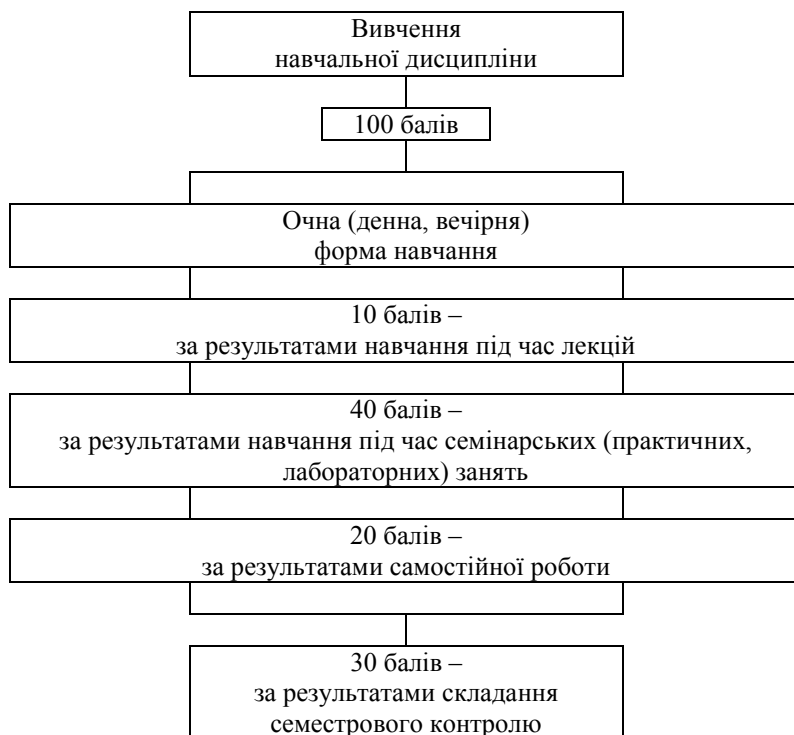
Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі екзамену.

Екзамен усний або письмовий (зважаючи на епідеміологічну ситуацію в регіоні на час складання іспиту). Структура екзаменаційного білету (для усної форми) включає *три теоретичних питання з тематики курсу; для письмової форми: тести*

6. Схема нарахування балів

6.1. Нарахування балів здобувачам вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми:

6.2. Обсяг балів, здобутих студентом під час лекцій, семінарських занять, самостійної роботи студентів та виконання індивідуальних завдань визначаються в навчально-методичних матеріалах з цієї дисципліни.

7. Рекомендовані джерела

7.1. Основні джерела Нормативно-правові акти

1. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права від 16.12.1966 р. URL : http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_042.
3. Основи законодавства про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від 14.01.1998 р. № 16/98 Відомості Верховної Ради України. 1998. № 23 Ст. 121.
4. Порядок надання матеріальної допомоги по безробіттю, одноразової матеріальної допомоги безробітному та непрацевдатним особам, які перебувають на його утриманні, допомоги на поховання у разі смерті безробітного або особи, яка перебувала на його утриманні; затв. наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 20.11.2000 р. № 309 Офіційний вісник України. 2000. № 51.
5. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту: Закон України від 08.07.2011 р. № 3671-УІ. Відомості Верховної Ради України. 2012. № 16. Ст. 146.
6. Про відпустки: Закон України від 15.11.1996 р. № 504/96-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1997. № 2. Ст. 4.
7. Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії: Закон України від 05.10.2000 р. № 2017-ІІІ. Відомості Верховної Ради України. 2000. № 48. Ст. 409.
8. Про державну допомогу сім'ям з дітьми: Закон України від 21.11.1992 р. № 2811-ХІІ. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 20. Ст. 102.

9. Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та інвалідам: Закон України від 18.05.2004 р. № 1727-ІУ. Відомості Верховної Ради України. 2004. № 33-34. Ст. 404.
10. Про безпеку та якість донорської крові та компонентів крові: Закон України від 30.09.2020 р. № 931/ІХ. Офіційний вісник України. 2020. № 86. ст.2764.
11. Про жертви нацистських переслідувань: Закон України від 23 03.2000 р. № 1584-ІІІ Відомості Верховної Ради України. 2000. № 24. ст.182.
12. Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб: Закон України від 20.10.2014 р. № 1706-VІІ. Відомості Верховної Ради України. 2015. № 1. ст.1
13. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування: Закон України від 09.07.2003 р. № 1058-ІУ. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 49-51. Ст. 356.
14. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття: Закон України від 02.03.2000 р. № 1533-ІІІ. Відомості Верховної Ради України. 2000. № 13. Ст. 505.
15. Про зайнятість населення: Закон України від 05.07.2012 р. № 5067-VІ. Відомості Верховної Ради України. 2013. № 24. Ст. 243.
16. Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2: Постанова Кабінету міністрів України від 11.03.2020 р. № 211. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/211-2020-%D0%BF>.
17. Про запобігання фінансової катастрофи та створення передумов для економічного зростання в Україні: Закон України від 27.03.2014 р. № 1166-VІІ. Відомості Верховної Ради України. 2014. № 20-21. Ст. 745.
18. Інструкція про порядок видачі документів, що засвідчують тимчасову непридатність громадян: наказ Міністерства охорони здоров'я України від 13.11.2001 р. № 455. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України від 04.12.2001 р. № 1005/6196. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1005-01>.
19. Порядок надання допомоги по безробіттю, у тому числі одноразової її виплати для організації безробітним підприємницької діяльності: наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 06. 04.2020 р., № 624, зареєстровано в Міністерстві юстиції України від 17.07.2020 р. № 537/34820. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0537-20>.
20. Порядок надання допомоги по частковому безробіттю: постанова Кабінету Міністрів України від 03.02.2021 р. № 74. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/74-2021-%D0%BF>.
21. Про затвердження Порядку подання та оформлення документів для призначення (перерахунку) пенсій відповідно до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» : Постанова правління Пенсійного фонду України від 25.11.2005 р. № 22-1. Офіційний вісник України. 2005. № 52. Ст. 3383.
22. Про затвердження пропорцій розподілу єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: постанова Кабінету міністрів України від 26. 11.2014 р. № 675. Офіційний вісник України. 2014. № 97. Ст. 67.
23. Про затвердження списків виробництв, робіт, професій, посад і показників, зайнятість в яких дає право на пенсію за віком на пільгових умовах: Постанова Кабінету міністрів України від 24 червня 2016 р. № 461. Офіційний вісник України. 2016. № 60. Ст. 15.
24. Про мінімальний розмір допомоги по безробіттю: Постанова Правління фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття від 31.01.2020 р. № 211. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0197-20>.
25. Про мінімальні норми соціального забезпечення: Конвенція від 28.06.1952 р. № 102. Конвенцію ратифіковано із заявою Законом України від 16.03.2016 р. № 1024-VІІІ. URL : http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=993_011.
26. Про обчислення середньої заробітної плати (доходу, грошового забезпечення) для розрахунку виплат за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням: Постанова КМУ від 26.09.2001 р. № 1266 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1266-2001-%D0%BF>.

27. Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні: Закон України від 21.03.1991 р. № 875-XII. Відомості Верховної Ради України. 1991. № 21. Ст. 252.
28. Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні: Закон України від 16.12.1993 р. № 3721-XII. Відомості Верховної Ради України. 1994. № 4. Ст. 18.
29. Про охорону праці: Закон України від 14.10.1992 р. № 2694- XII. Відомості Верховної Ради України. 1992. №49. Ст. 668.
30. Про порядок заповнення листка непрацездатності: інструкція Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства праці та соціальної політики України, Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності, Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України від 03.11.2004 р. № 532/274/136-ос/1406 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1456-04>.
31. Про прожитковий мінімум: Закон України від 15.07.1999 р. № 966-XIV. Відомості Верховної Ради України. 1999. № 38. Ст. 348.
32. Про реабілітацію жертв репресій комуністичного тоталітарного режиму 1917-1991 років: Закон України від 17.04.1991 р. № 962-XII. Відомості Верховної Ради УРСР. 1991. №15. Ст.88.
33. Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні: Закон України від 06.10.2005 р. № 2961-IV. Відомості Верховної Ради України. 2006. № 2-3. Ст. 36.
34. Про соціальний захист дітей війни: Закон України від 18.11.2004 р. № 2195-IV. Відомості Верховної Ради України. 2005. № 4. Ст.94
35. Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей: Закон України від 20.12.1991 р. № 2011-XII. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 15. Ст. 190.
36. Про соціальні послуги: Закон України від 17.01.2019 р. № 2671-УІІІ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19>.
37. Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту: Закон України від 22.10.1993 р. № 3551-XII. Відомості Верховної Ради України. 1993. № 45 Ст. 298.
38. Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи: Закон України від 28.02.1991 р. № 796-XII. Відомості Верховної Ради УРСР. 1991. № 16. Ст. 200.

Література

1. Андріїв В. В. Правовідносини із загальнообов'язкового державного соціального страхування: теоретичний аспект. Х.: ФІНН, 2011. 280 с.
2. Андріїв В. В. Страхові виплати в системі загальнообов'язкового державного соціального страхування Правові засади працевлаштування та зайнятості населення в умовах економіки: матеріали науково – практичної конференції; м. Сімферополь, 19-21 травня 2011 р. За ред. проф. В. С. Венедіктова. Севастополь: Українська асоціація фахівців трудового права, Севастопольський інститут банківської справи Української академії банківської справи Національного банку України. 2011. С. 241-245.
3. Безугла В. О. Соціальне страхування. навч. посіб./ Безугла В. О., Загірняк Д. М., Шаповал Л. П. К.: Центр учбової літератури, 2011. 208 с.
4. Бойко М. Д. Право соціального забезпечення України: навчальний. 3-тє вид., доп. і перероб. К.: Атіка, 2006. 380 с.
5. Болотіна Н. Б. Право соціального захисту України: навчальний посібник. 2-ге вид., перероб. і доп. К. : Знання, 2008. 668 с.
6. Маркіна Т. Юридичні умови визнання громадянина безробітним Право України. 2000. № 4 С. 42-47.
7. Михайлова І. Ю. Правове регулювання пенсійного забезпечення за віком у солідарній пенсійній системі України: монограф.; наук. ред. Н. М. Хуторян. Хмельницький: Хмельницький університет управління та права, 2013. 188 с.
8. Мокрицька Н.П. Право соціального забезпечення: навчальний посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2020. 536 с.

9. Пенсійне забезпечення в Україні та Білорусі: історія становлення і перспективи розвитку : монографія, за ред. Михайла Шумила, Ірини Комоцької. Київ : Ніка-Центр, 2018. 516 с.
10. Право соціального забезпечення в Україні: підручник, за заг. ред. М. І. Іншина, С. М. Прилипка, О. М. Ярошенка. Х. : Видавництво «ФІНН», 2009. 434 с.
11. Проблеми застосування трудового та пенсійного законодавства: монографія / Н. М. Хуторян, Я. В. Сімутіна, М. М. Шумило та ін.. К.: Ніка-Центр, 2015. 316 с.
12. Сегляник А. І. Соціальне страхування з тимчасової втрати працездатності в системі соціального страхування України. Збірник наукових праць ЧДТУ. Випуск 36. Частина 2. Том 1. 2014. С.180-186.
13. Сташків Б. І. Право соціального забезпечення. Загальна частина : навчальний посібник. Чернігів : ПАТ «ПВК» «Десна», 2016. 692 с.
14. Сташків Б.І. Право соціального забезпечення. Особлива частина: навчальний посібник. Чернігів : ПАТ «ПВК» «Десна», 2018. 1092 с.
15. Тищенко О. В. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування в Україні: теоретично правові проблеми Науковий вісник Ужгородського національного університету: Серія «Право», голов. ред. Ю. М. Бисага. Ужгород : Видавничий дім «Гельветика», 2014. Вип. 24. Т. 2. С. 198-200.
16. Тулай І. О. Соціальне страхування з тимчасової втрати працездатності: практика і проблематика. Бізнес Інформ. 2016. № 6. С. 132-138.
17. Шумило М. М. Правове регулювання пенсійного забезпечення державних службовців / монографія. К. : Ніка-Центр, 2010. 272 с.

7.2. Допоміжні джерела

18. Гончарук А. Поняття соціального захисту. Підприємництво, господарство і право. 2009. № 10. С. 126-129.
19. Іваночко О. О. Цільове призначення соціального обслуговування громадян в Україні. Держава і право. 2012. Вип. 56. С. 342-346.
20. Мельниченко О. А. Проблеми та перспективи поліпшення пенсійного забезпечення населення України. Актуальні проблеми державного управління: зб. наук. пр. Х. : Вид-во ХарРІ НАДУ «Магістр», 2011. № 1 (39). 436 с.
21. Пилипенко П. Д. Право соціального забезпечення: підруч. для студ. вищ. навч. закл. /за ред П. Д. Пилипенка. 2-ге вид., переробл. і доп. К. : Ін Юре, 2008. 504 с.
22. Погорелова С. Історія становлення державної системи соціального захисту в європейських країнах. Вісник Пенсійного Фонду України. № 5 (71). 2008. С. 12-13.
23. Сільченко С. О. Трудове право та проблеми соціального захисту населення в контексті правової держави. Матеріали науково-практичної конференції; м. Харків, 24–25 вересня 2010 року / за ред. проф. В. С. Венедіктова. Харків: Українська асоціація фахівців трудового права, Харківський економіко-правовий університет, 2010. 292 с.
24. Сташків Б. І. Теорія прав соціального забезпечення: навч. посібник. К.: Знання, 2005. 405 с.
25. Шубала І. В. Особливості функціонування системи соціального страхування від нещасних випадків на виробництві у регіоні Економічні науки : збірник наукових праць Луцького національного технічного університету. Серія «Регіональна економіка». Випуск 13 (51). 2016. 400 с.

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. www.rada.gov.ua — Верховна Рада України.
2. www.president.gov.ua — Президент України.
3. www.kmu.gov.ua — Кабінет Міністрів України.
4. www.minjust.gov.ua — Міністерство юстиції України.
5. www.mon.gov.ua/ua — Міністерство освіти і науки України
6. www.nbu.gov.ua — Національна наукова бібліотека України ім. В.І. Вернадського.